

7/15184
G.K 114

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-46/1160/2292
Konu : Yazılı soru önergesi

29/04/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/01/2013 tarihli ve
A.01.0.KKB.0.10.00. 00-102792 sayılı yazı,
b) 04/02/2013 tarihli ve 332/652 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15184 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2013-610.01-46/1159/2291
Konu : Yazılı soru önergesi

29 / 04 / 2013

Sayın Nursel AYDOĞAN
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/15184 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü, "Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım" kenar başlıklı 46. maddesinin, iki, üç ve dokuzuncu fıkralarında;

"(2) Hükümlünün üzerinde, kuruma sokulması veya bulundurulması yasak madde veya eşya bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin varlığı ve kurum en üst amirinin gerekli görmesi hâlinde, çıplak olarak veya beden çukurlarında aşağıda belirtilen usullere göre arama yapılabilir.

a) Çıplak arama, hükümlünün utanma duygusunu ihlal etmeyecek şekilde ve kimsenin görmemesini sağlayacak tedbirler alınarak gerçekleştirilir,

b) Arama sırasında önce bedenin üst kısmındaki giysiler çıkarttırılır, bedenin alt kısmındaki giysiler üst kısmındaki giysiler giyildikten sonra çıkarttırılır. Bu giysiler de mutlaka aranır,

c) Çıplak arama sırasında bedene dokunulmaması için gerekli özen gösterilir. Aranılan kişinin beden çukurlarında bir şeyin bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin bulunması hâlinde öncelikle, hükümlüden madde veya eşyanın kendisi tarafından çıkartılması istenir, aksi hâlde bunun zor kullanılarak gerçekleştirileceği bildirilir. Beden çukurlarındaki arama, cezaevi tabibi tarafından yerine getirilir,

d) Çıplak olarak arama, mümkün olan en kısa süre içinde bitirilir.";

"(3) Beden ve üst aramaları aynı cinsiyetten güvenlik ve gözetim görevlileri tarafından yapılır.";

"(9) Arama ve sayımlar sırasında insan onuruna saygı esastır.",

Hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

II- Avrupa Birliğine katılım sürecinde, Ülkemizde "işkenceye karşı sıfır tolerans" politikasını hayata geçirerek işkencenin önlenmesi ve bu yöndeki iddiaların ortadan kaldırılması, kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmış, bu yöndeki tüm denetim ve yargı mekanizmaları oluşturulmuştur.

III- Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarımızda, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır. Bu çerçevede;

1- Yargı denetimi kapsamında, ceza infaz kurumları, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

2- İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Bakanlığımız müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri tarafından denetlenmektedir.

3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve kurulduğu ağır ceza merkezinin yargı çevresinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarından oluşan adlî yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da, kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler. Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7. maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler. Sivil toplum denetimi kapsamında, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığınca il ve ilçelerde sivil toplum temsilcilerinden oluşturulan il ve ilçe insan hakları kurulları da ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmektedirler.

4- Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5- Uluslararası denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir. Hükümlü ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

A) Ceza infaz kurumlarında hükümlü ve tutuklulara yönelik "cinsel taciz ve tecavüz" vakalarına ilişkin olarak 2011 ve 2012 yıllarında, Bakanlığımız Ceza ve Tevkifleri

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Genel Müdürlüğüne 29 iddia bildirilmiştir. Ceza infaz kurumu görevlileri hakkında yapılan disiplin soruşturmaları sonucunda 7 personele uyarma, 1 personele kınama, 1 personele aylıktan kesme, 1 personele kademe ilerlemesinin durdurulması ve 3 personele ise Devlet memurluğundan çıkarma cezası verildiği; 100 personel hakkında disiplin cezası verilmesine yer olmadığına karar verildiği;

B) Bakanlığımız, ceza infaz kurumları ve tutukevleri personeli eğitim merkezlerinde, "İnsan Hakları, Türk İnfaz Sistemi, Avrupa Cezaevi Kuralları ve Diğer Uluslararası Mevzuat, Suç ve Suçluluk, İletişim, Meslek Etiği, Olumlu Sosyal Model Olma, Ceza İnfaz Kurumu İdaresi, Personel Mevzuatı, Duyguların Olumsuz Etkileri ve Stresle Başa Çıkma, Ceza İnfaz Kurumu Güvenliği, Tutuklu-Hükümlü Psikolojisi, Öfke ve Öfke Kontrolü, Problem Çözme Becerileri ile Ekip Çalışması" gibi konularda, eğitimler verildiği;

13/02/2013 tarihi itibarıyla, her unvandandan toplam 79.193 personele eğitim verildiği; eğitim merkezlerinin 2013 yılı eğitim plânına göre, "İnsan Hakları" başta olmak üzere bahsi geçen konularda, değişik unvanlardaki toplam 11.518 personele eğitim verilmesinin plânlandığı,

Anlaşılmıştır.

V- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

A) Ankara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan soru önergesinde adı geçen tutukluların, 08/12/2012 tarihinde il dışı mahkemeden döndükleri, Kuruma teslim alınmaları esnasında yapılan rutin arama işlemine karşı çıkarak aramaya direndikleri, bunun üzerine, tutukluların arama odalarına alınarak, bayan infaz ve koruma memurları tarafından usulüne uygun olarak aramalarının yapıldığı, ancak bahsi geçen tutukluların odalarına götürülmek üzere arama odasından çıkartıldıkları sırada üstleri giyinik olmasına rağmen kameraların bulunduğu bölümde slogan atarak pantolon ve üst giysilerini çıkardıkları ve tüm uyarılara rağmen odalarına girene kadar kıyafetlerini giymedikleri;

Söz konusu olaya ilişkin adı geçen tutukluların şikâyeti üzerine Sincan Cumhuriyet Başsavcılığınca Kurum görevlileri hakkında başlatılan adli soruşturma sonucunda, kovuşturma yapılmasına yer olmadığına karar verildiği, idarî soruşturmanın 13/02/2013 tarihi itibarıyla sonuçlanmadığı;

B) Olayla ilgili olarak adı geçen tutuklular hakkında başlatılan disiplin soruşturması sonunda Kurum Disiplin Kurulu kararıyla bahsi geçenlerden birisine, "3 ay süre ile ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma", diğerlerine ise "2 ay süre ile ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma" disiplin cezalarının verildiği, tutukluların anılan Kurul kararlarına karşı İnfaz Hâkimliği nezdinde şikâyet başvurusunda bulundukları ve 13/02/2013 tarihi itibarıyla henüz sonuçlanmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan